

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/15/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7514206506
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Čabaiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7514206506.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach vo veci žalobcu F. M. Z., s.r.o., so sídlom F., Š.L. XX, IČO: 47 150 513, zast. Advokátskou kanceláriou SOUKENIK - ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom Bratislava, Šoltésovej 14, proti žalovanej V. T., bytom V., A. D., L. W. M., o zaplatenie 1.002,17 € s prísl., o odvolaní vedľajšieho účastníka I. A.X. A. - T. E. I. L. „, proti uzneseniu 13C 209/2014-43 zo 7.10.2014 Okresného súdu Košice-okolie

rozhodol:

Z r u š u j e uznesenie a vracia vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa uznesením námietke žalobcu o neprípustnosti vedľajšieho účasti na strane žalovanej vyhovel.

V odôvodnení uznesenia uviedol, že žalobca sa návrhom na začatie konania doručeným súdu 3.4.2014, domáha od žalovanej zaplatenia sumy 1 002,17 € s prísl., že po začatí konania podaním z 10.7.2014 oznámilo súdu vstup do konania na strane žalovanej ako vedľajšieho účastníka občianske združenie A. - T. E. I. L. E., L. L. T., W. N. X, právne zastúpené JUDr. Monikou Marjanovič, advokátkou, so sídlom Košice, Urbánkova 6, ktoré uviedlo, že jeho hlavnou náplňou činnosti je zastupovanie spotrebiteľa a ochrana ich spotrebiteľských práv v konaní pred súdom, respektíve ich podpora formou vedľajšieho účastníka. Po doručení oznámenia o vstupe vedľajšieho účastníka do konania žalobcovi, tento písomne namietal, že na strane vedľajšieho účastníka nie sú splnené podmienky na jeho vstup do konania a to, že môže vstupovať len do konaní, v ktorých sa spotrebiteľ bude domáhať ochrany práv spotrebiteľov na strane žalobcu, resp. spotrebiteľské združenie je oprávnené podávať návrhy na začatie konania vo veciach ochrany práv spotrebiteľa. Predmetom konania však nie je ochrana práv spotrebiteľov, ale individuálna žaloba na plnenie voči konkrétnej fyzickej osobe, teda predmetom konania nie je ochrana práv spotrebiteľov, ale zaplatenie žalovanej sumy s príslušenstvom. Namietal, že vyjadrenia právneho zástupcu vedľajšieho účastníka nie sú potrebné pre rozhodnutie súdu v jednotlivých konaniach na ochranu spotrebiteľa a nie sú žiadnou pridanou hodnotou pre spotrebiteľa, pretože súd má povinnosť na tieto skutočnosti prihliadať ex offio. Vedľajší účastník by vstupom do konania získal informácie o citlivých údajoch týkajúcich sa spotrebiteľa, čím by došlo k porušeniu čl. 19 ods. 2, 3 Ústavy Slovenskej republiky, ústavných práv žalobcu a žalovaného a k porušeniu príslušných ustanovení zákonov o ochrane osobných údajov a k neoprávnenému sprístupňovaniu telekomunikačného tajomstva, preto navrhol nepripustiť vstup vedľajšieho účastníka do konania. Námietku žalobcu proti vstupu vedľajšieho účastníka na strane žalovaného do konania súd prvého stupňa posudzoval podľa § 93 ods. 1, 2, 3 a 4 O.s.p., tiež podľa § 2 písm. a, b/, § 25 ods. 1 až 6 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a s poukazom na uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo 207/2011 a 3 Cdo 188/2012 konštatoval, že účelom procesnej pomoci v sporovom konaní, ktorú má vedľajší účastník poskytovať (hlavnému) účastníkovi môže byť naplnený len ak účastník, na strane ktorého chce vedľajší účastník vystupovať, s vedľajším účasti súhlasí. V tomto konaní súhlas žalovanej so vstupom vedľajšieho účastníka na jej strane nebol daný, čo je jedným z predpokladov vedľajšieho účasti,

ak podnet na vstup dal sám vedľajší účastník. Preto námietke neprípustnosti vedľajšieho účastníctva na strane žalovanej vyhovel.

Uznesenie napadol včas podaným odvolaním vedľajší účastník, ktorý zastáva názor, že nie je potrebný výslovný súhlas žalovanej na jeho vstup do konania. Poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR PL. ÚS 1/2014 a citoval z uznesenia Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 17Co 506/2014 zo 14.5.2014, podľa ktorého účinky vstupu vedľajšieho účastníka do konania nastávajú už okamihom doručenia oznámenia o vstupe súdu, výslovný súhlas podporovaného účastníka konania so vstupom vedľajšieho účastníka do konania na jeho strane nie je potrebný, dôvodom nepripustenia vedľajšieho účastníka do konania je len výslovný nesúhlas podporovaného účastníka, ktorý tento oznámil súdu. Nevyslovenie súhlasu nie je možné považovať za nesúhlas so vstupom (uznesenie Najvyššieho súdu SR 6 Cdo 323/2013). V predmetnej veci vstup vedľajšieho účastníka nie je nanútený a vedľajší účastník nemá vedomosť o tom, že by žalovaná s jeho vstupom do konania nesúhlasila. Činnosťou a procesnou aktivitou vedľajšieho účastníka tak dochádza k naplneniu zákonodarcom sledovaného cieľa právnej úpravy v oblasti spotrebiteľských zmlúv a ochrany spotrebiteľov. Kompetencie vedľajšieho účastníka podľa zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa priamo predpokladajú, že združenie ako vedľajší účastník sa bude v nevyhnutnej miere oboznamovať s osobnými údajmi a je povinné ich chrániť. Vedľajší účastník má podľa prvej vety § 93 ods. 4 O.s.p. v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, a teda má právo okrem iného aj nazeráť do súdneho spisu a robiť si z neho výpisy, odpisy a fotokópie, pričom táto činnosť priamo predpokladá možnosť oboznámenia sa s osobnými údajmi účastníkov konania a prípadne aj s predmetom telekomunikačného tajomstva, ak je aj to obsahom súdneho spisu. Tým ale nie je dotknutá jeho povinnosť chrániť takto získané osobné údaje a zachovávať telekomunikačné tajomstvo a vyvarovať sa zneužitia svojho postavenia vedľajšieho účastníka. Vzhľadom na uvedené skutočnosti má za to, že uznesenie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a preto navrhol námietke žalobcu o neprípustnosti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej nevyhovieť.

Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu vedľajšieho účastníka citujúc z uznesení Okresného súdu Trenčín sp. zn. 11Ro 84/2012 a Okresného súdu Zvolen 10C 64/2012 uviedol, že odvolanie vedľajšieho účastníka pokladá za neopodstatnené, pretože na podanie odvolania vedľajšieho účastníka sa vyžaduje prejav vôle hlavného účastníka, ktorý takýto prejav vôle neposkytol, bol nečinný a nevyužil svoje právo podať odvolanie. Vedľajší účastník by bez vedomia hlavného účastníka nemal podávať opravné prostriedky. Poukázal na to, že účinky vzniku vedľajšieho účastníctva môžu nastať len v takom konaní, v ktorom sa môže naplniť jeho zmysel a účel, a teda „pomoc v spore“ niektorému z účastníkov. Takýmto konaním môže byť zásadne len sporové konanie, to však neplatí pre také štádium sporového konania, v ktorom súd rozhoduje o žalobe platobným rozkazom (tzv. skrátené konanie), kedy sa táto pomoc môže najskôr prejaviť, až keď bude proti platobnému rozkazu podaný odpor hlavným účastníkom. S poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 188/2012 z 5.2.2013 dôvodil, že je vylúčené, aby účastník konania bol pred súdom podporovaný niekým, účasť ktorého v konaní si neželá. To, že niekto chce v konaní pred súdom podporovať (hlavného) účastníka konania v procesnom postavení vedľajšieho účastníka, automaticky neznamená, že ním poskytovaná procesná pomoc je hlavnému účastníkovi vítaná, že mu vyhovuje a že s ňou musí za každých okolností súhlasiť. Účel procesnej pomoci vedľajšieho účastníka hlavnému účastníkovi v sporovom konaní môže byť naplnený, len ak hlavný účastník konania s takýmto vstupom súhlasí. Účastník konania má právo svojím nesúhlasom zabrániť tomu, aby sa na jeho strane konania zúčastnil vedľajší účastník. Súd musí mať vždy jasno, či účastník, ktorého chce vedľajší účastník podporovať, s jeho podporou súhlasí, resp. či vyjadril nesúhlas. Poukázal na vládny návrh novely Občianskeho súdneho poriadku, ktorý vychádza z judikatúry Najvyššieho súdu SR, v zmysle ktorej vedľajší účastník nemôže vstúpiť do konania proti vôli toho, popri kom chce v konaní vystupovať, resp. že ani účasť takéhoto vedľajšieho účastníka nesmie byť navrhovateľovi alebo odporcovi nanútená, ak si ju sám neželá (R 62/2014). Argumentoval aj tým, že podľa rozsudku Súdného dvora EÚ sp. zn. C 470/12 z 27.2.2014 vnútroštátna úprava neumožňujúca niektoej z takýchto právnických osôb vstup do konania, nie je v rozpore s právom Európskej únie. Vyslovil názor, že na vyriešenie otázky procesného postavenia subjektov, ktorý sa zúčastňujú konania nie je možné uplatniť domnienku v zmysle § 101 ods. 3 O.s.p. Na základe uvedených skutočností navrhol odmietnuť odvolanie vedľajšieho účastníka na strane žalovanej ako odvolanie podané neoprávnenou osobou.

Žalovaná zostala v odvolacom konaní nečinná.

Odvolačný súd prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods. 1, 3 O.s.p. a zistil, že nie sú podmienky na potvrdenie uznesenia (§ 219 O.s.p.), ani na jeho zmenu, preto ho zrušil a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Podľa § 93 ods. 1 O.s.p. ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

Podľa § 93 ods. 2 O.s.p. ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Takýmto osobitným predpisom je aj zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (odkaz 10a pod čiarou k § 93 ods. 2 O.s.p.).

Vedľajší účastník podľa ust. § 93 ods. 3 O.s.p. v znení účinnom do 31.12.2014 vstúpi do konania buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého účastníka urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vstupu vedľajšieho účastníka súd rozhodne len na návrh.

Podľa § 93 ods. 4 O.s.p. v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

Predmetom tohto konania je vec, ktorá má charakter spotrebiteľského sporu, preto sa na ňu vzťahujú aj ustanovenia zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

V prípadoch, na ktoré dopadá ustanovenie § 93 ods. 2 O.s.p., zákon nestanovuje ako podmienku účasti tretej osoby na konaní skutočnosť, že táto osoba má záujem na výsledku konania. Legitímia na vstup vedľajšieho účastníka do konania, ktorá je inak vyvodzovaná z jeho právneho záujmu na výsledku sporu (§ 93 ods. 1 O.s.p.), tu vyplýva priamo zo zákona. V prípade takejto právnickej osoby je pre jej procesné postavenie vedľajšieho účastníka nevyhnutné, aby predmetom jej činnosti bola ochrana práv, o ktoré v konaní ide. Občiansky súdny poriadok v poznámke k uvedenému ustanoveniu odkazuje na niektoré osobitné predpisy, ktoré naznačujú, aké právnické osoby môžu byť v postavení vedľajšieho účastníka. Jedným z takých osobitných predpisov, je tiež zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. V zmysle § 25 ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z.z. môže právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa podať návrh na začatie konania na správnom orgáne alebo na súde vo veci ochrany práv spotrebiteľov alebo môže byť účastníkom konania, ak sú takéto ciele hlavnou náplňou jeho činnosti. Vedľajší účastník nadobúda svoje procesné postavenie aj bez rozhodnutia súdu - už tým, že súdu dôjde jeho oznámenie o vstupe do konania. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva rozhoduje súd len ak účastník konania namieta neprípustnosť vstupu vedľajšieho účastníka do konania. Legitímou formou, ktorou právnické osoby zriadené a zamerané na ochranu práv spotrebiteľa vo všeobecnosti prispievajú k sledovanej ochrane práv, je návrh na začatie konania alebo vstup do už začatého konania v procesnom postavení vedľajšieho účastníka.

Platnej procesnej úprave vedľajšieho účastníctva podľa § 93 ods. 2 O.s.p. v nadväznosti na § 93 ods. 3 a 4 O.s.p. teda zodpovedá taký procesný postup súdu, v rámci ktorého súd oznámi účastníkom konania, že určitý subjekt vstúpil do konania ako vedľajší účastník a vyzve ich, aby sa k tomuto vstupu vyjadrili. Vyzvaní účastníci môžu vyjadriť svoje nesúhlasné stanovisko.

Z obsahu spisu vyplýva, že potom, ako vedľajší účastník oznámil svoj vstup do konania, súd prvého stupňa výzvou z 25.7.2014 vyzval žalovanú, aby sa v lehote 15 dní vyjadrila, či súhlasí s jeho vstupom do konania (postupoval tak napriek tomu, že v tomto prípade nie je možné uplatniť domnienku v zmysle § 101 ods. 3 O.s.p. - viď uznesenie Najvyššieho súdu SR 3 Cdo 188/2012). Žalovaná na výzvu súdu nereagovala, ostala pasívna, teda nevyjadrila súhlas, ale ani nesúhlas so vstupom vedľajšieho účastníka do konania. Za situácie, keď súd vo výzve uviedol, že pokiaľ sa nevyjadrí, bude mať za to, že so vstupom súhlasí, treba konštatovať, že pokiaľ nevyjadrila výslovný nesúhlas so vstupom vedľajšieho účastníka, tento vstup vedľajšieho účastníka nenamieta a teda s ním súhlasí. Odvolačný súd považuje za potrebné poukázať aj na to, že u množstva spotrebiteľov ide o osoby s minimálnym právnym vedomím

a už samotné písomné reagovanie na výzvy súdu im spôsobuje problém. Ak teda žalovaná nenamietala vstup vedľajšieho účastníka do konania (ktorý do konania vstúpil v súlade s § 93 ods. 2 O.s.p.), účasť vedľajšieho účastníka v konaní jej ako spotrebiteľke môže byť len na prospech. Žalobca podaním z 31.7.2014 namietol vstup vedľajšieho účastníka do konania, preto bol správny postup súdu prvého stupňa, pokiaľ o prípustnosti vstupu do konania rozhodoval.

Vedľajší účastník na strane žalovanej vstúpil do konania v čase účinnosti ustanovenia § 93 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, keď nepotreboval výslovný súhlas účastníka, na strane ktorého chce vystupovať. Nie je možné retroaktívne zmeniť podmienky vstupu vedľajšieho účastníka do konania, keď tento do konania vstúpil do 31.12.2014 (t.j. pred účinnosťou novely Občianskeho súdneho poriadku, vykonanej zák. č. 353/2014 Z. z.). Argumentácia odvolateľa uznesením Najvyššieho súdu SR č. k. 3Cdo 188/2012 zo dňa 5.2.2013 neobstojí, pretože zo spisu nevyplýva, že žalovaná nesúhlasila so vstupom vedľajšieho účastníka do konania na strane žalovaného. Za danej situácie nie je ani namieste, aby súd striktne vyžadoval prejav súhlasu žalovanej, ako v odvolaní namietala žalobca, s odvolaním, ktoré je predmetom rozhodovania. Iná je totiž situácia v prípade procesného úkonu vedľajšieho účastníka, ktorým je podanie odvolania vo veci samej, a ktorou sa zaoberal Najvyšší súd SR v uznesení z 05.02.2013 sp.zn. 3 Cdo 188/2012 a iná v danej veci, keď sa rozhoduje o námietke žalobcu proti vstupu vedľajšieho účastníka, ku ktorému žalovaná nevyjadrila nesúhlas.

Odvolací súd na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že odvolanie vedľajšieho účastníka je opodstatnené, preto napadnuté uznesenie zrušil (§ 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) a vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, v ktorom bude jeho povinnosťou skúmať okolnosti danej veci v naznačenom smere a následne vyvodiť záver o prípustnosti resp. neprípustnosti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej.

Rozhodnutie prijaté senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.